

Hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc sức khỏe của trẻ Mầm non

1. Đặt vấn đề

Giáo dục mầm non (GDMN) là bậc học đầu tiên trong hệ thống GD quốc dân, là nền tảng đầu tiên của ngành GD và Đào tạo (GD&ĐT). Chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN là công việc quan trọng, cần thiết để trẻ phát triển cân đối, khỏe mạnh cả về trí tuệ, nhận thức, sức khỏe, tạo cơ sở vững chắc cho trẻ tham gia các hoạt động xã hội trong tương lai. Thực tiễn GD hiện nay cho thấy, công tác này còn ít được quan tâm, nghiên cứu cả trên bình diện lí luận cũng như trên thực tiễn. Trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện GD&ĐT hiện nay, việc nghiên cứu về quản lí hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN là một nội dung cần được nghiên cứu có hệ thống, để xác định rõ các nội dung trong quản lí hoạt động này, nhằm nâng cao chất lượng hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ.

2. Nội dung

Việc chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN trong trường MN được tiến hành thông qua các hoạt động theo quy định của Chương trình GDMN. Ba hoạt động chính của công tác chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN là: chăm sóc dinh dưỡng, chăm sóc sức khỏe và hoạt động tuyên truyền phổ biến kiến thức khoa học về chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em cho các cha mẹ trẻ và cộng đồng (Kiến thức về chế độ dinh dưỡng, chăm sóc giấc ngủ, chăm sóc vệ sinh, chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn...). Theo thông tư 51/2020/TT-BGDĐT về sửa đổi, bổ sung một số nội dung của Chương trình GD MN ban hành kèm theo Thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 7 năm 2009 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT đã được sửa đổi, bổ sung bởi Thông tư số 28/2016/TTBGDĐT ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT đã đưa ra những hướng dẫn cụ thể trong việc chăm sóc, GD trẻ, trong đó có các yêu cầu về phân phối thời gian, tổ chức thực hiện chế độ sinh hoạt theo từng độ tuổi nhà trẻ, mẫu giáo phù hợp với sự phát triển của trẻ và điều kiện của cơ sở GD MN.

a. Nội dung chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN

- Chăm sóc, rèn luyện thể chất: Rèn cho trẻ biết kiểm soát và phối hợp vận động các nhóm cơ lớn; Rèn cho trẻ biết kiểm soát và phối hợp vận động các nhóm cơ nhỏ; Rèn cho trẻ biết phối hợp các giác quan và giữ thăng bằng khi vận động; Rèn cho trẻ biết thể hiện sức mạnh, sự nhanh nhẹn và dẻo dai của cơ thể.

- Chăm sóc vệ sinh, dinh dưỡng: Rèn cho trẻ có hiểu biết, thực hành vệ sinh cá nhân và dinh dưỡng..

- Chăm sóc sức khỏe tâm lí: Rèn cho trẻ tạo mối quan hệ tích cực với bạn bè và người lớn...

- Chăm sóc sức khỏe học đường, phòng tránh bệnh tật: Tổ chức cân, đo, vào biểu đồ tăng trưởng cho trẻ; Tổ chức khám sức khỏe định kì cho trẻ; Phòng tránh dịch bệnh theo mùa cho trẻ; Phòng tránh các bệnh học đường; Tổ chức thực hiện các chương trình y tế học đường.

b. Hình thức tổ chức chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN

Hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN được thực hiện với các hình thức tổ chức cụ thể như sau: Xây dựng thực đơn thay đổi phù hợp (Theo mùa, theo độ tuổi, theo tình trạng sức khỏe của trẻ, theo thực tế địa phương...); Tổ chức nấu ăn; Tổ chức hoạt động ăn, ngủ; Tổ chức hoạt động lao động; Tổ chức hoạt động chơi; Tổ chức hoạt động tham quan, dã ngoại; Tổ chức hoạt động khám sức khỏe định kì; Tổ chức hoạt động cân, đo, vào biểu đồ tăng trưởng cho trẻ; Tổ chức sinh nhật cho trẻ; Tổ chức các hội thi; Tổ chức các chuyên đề; Tổ chức hoạt động với đồ vật thông qua các chủ đề học tập; Khám phá các hiện tượng tự nhiên, xã hội.

3. Giải pháp

Trong những năm qua trường mầm non Phổ Vinh luôn làm tốt nhiệm vụ quản lý hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc sức khỏe trẻ. Để làm tốt công tác quản lý hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc sức khỏe trẻ nhà trường đã thực hiện tốt các biện pháp sau:

a. Xây dựng kế hoạch chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ phù hợp với tình hình thực tế của nhà trường và của trẻ.

Đây là giai đoạn đầu tiên và quan trọng nhất trong chu trình quản lý, đưa mọi hoạt động giáo dục vào công tác kế hoạch có mục tiêu cụ thể, biện pháp rõ ràng, xác định các điều kiện, nguồn lực để thực hiện mục tiêu trong thời gian nhất định của hệ thống quản lý. Lập kế hoạch được xem như phương pháp chuẩn bị trước để thực hiện một công việc. Bản kế hoạch này cho thấy công việc phải làm gì và làm như thế nào, thời gian và ai là người thực hiện, kết quả dự kiến đạt được là gì.... Phát triển nhà trường theo đúng mục tiêu là nhiệm vụ của người trong quá trình lập kế hoạch. Cán bộ quản lý có nhiệm vụ phải xác lập được mục tiêu chung phát triển của nhà trường trên cơ sở định hướng đến việc phát triển toàn diện cho trẻ, nhằm hình thành cơ sở ban đầu của nhân cách, thích ứng yêu cầu của xã hội trong thời kỳ mới. Như vậy nhiệm vụ của người quản lý trước hết phải đảm bảo chất lượng CSGD trẻ theo mục tiêu đào tạo. Nâng cao chất lượng CSGD trẻ phải là nhiệm vụ trọng tâm của người quản lý. Nhiệm vụ của người quản lý phải đảm bảo và duy trì số lượng trẻ đến trường, phải có kế hoạch tuyển sinh trẻ hằng năm dựa trên cơ sở khả năng thực tế của nhà trường và nhu cầu gửi trẻ của các phụ huynh. Mỗi quyết định của quản lý phải dựa trên kế hoạch và mục tiêu toàn diện của nhà trường, hay có thể nói kế hoạch là cơ sở cho mọi quyết định của. Kế hoạch là công cụ theo suốt quá trình quản lý của Quản lý từ khi phát triển nhiệm vụ đến khi tổng kết đánh giá thực hiện công tác. Để thực hiện kế hoạch nhà trường, người phải thường xuyên trao đổi về mục tiêu, chương trình, kế hoạch, tiến trình của kế hoạch, xin ý kiến phê duyệt của cấp trên, tập thể sư phạm, phụ huynh học sinh. Người quản lý không đơn độc ra quyết định, vì một trong số các kỹ năng quản lý của là kỹ năng thu thập thông tin và lắng nghe ý kiến của người khác.

b. Tổ chức, bố trí nhân sự thực hiện kế hoạch chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ ở trường MN

Các nội dung chính cần thực hiện là:

- Nắm chắc năng lực của từng GV, nhân viên trong nhà trường với từng mảng hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ.

- Phân công nhiệm vụ cho cán bộ, GV một cách rõ ràng, phù hợp với năng lực chuyên môn và trình độ của cán bộ, GV.

- Huy động mọi nguồn lực để tổ chức hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ:

Phối hợp với trạm y tế để thực hiện khám sức khỏe định kỳ cho trẻ;

Phối hợp với cơ quan chức năng quản lý an toàn thực phẩm để tư vấn hướng dẫn về chế độ dinh dưỡng và an toàn thực phẩm cho trẻ;

Phối hợp với cha mẹ trẻ để huy động nguồn tài chính nhằm đảm bảo chế độ dinh dưỡng cho trẻ;

Phối hợp với chính quyền địa phương và các cơ quan an ninh nhằm đảm bảo về vấn đề an ninh trật tự;

Thực hiện triển khai các chương trình hành động trong nhà trường nhằm đảm bảo an toàn cho trẻ về mọi mặt...;

Phối hợp với gia đình và các lực lượng khác trong chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ;

Chủ động đề xuất biện pháp với cấp ủy và chính quyền địa phương, phối hợp với gia đình và xã hội nhằm thống nhất quy mô, kế hoạch phát triển nhà trường, nhà trẻ, nhóm trẻ, lớp mẫu giáo, các biện pháp GD trẻ em và quan tâm giúp đỡ những trường hợp trẻ em có hoàn cảnh khó khăn;

Xây dựng môi trường GD lành mạnh, an toàn; tạo điều kiện để nâng cao chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc và GD trẻ em.

c. Làm tốt công tác chỉ đạo hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ

Chỉ đạo là những hành động được xác lập quyền chỉ huy, sự can thiệp của người lãnh đạo trong toàn bộ quá trình quản lý, nhằm huy động điều hành mọi lực lượng thực hiện kế hoạch trong trật tự để nhanh chóng đưa nhà trường đạt đến mục tiêu đã định.

- Xây dựng chế độ sinh hoạt hợp lý và thực hiện nghiêm túc sẽ đảm bảo cho sự phát triển cân đối, hài hòa về thể chất và tâm lý của trẻ.

- Thực hiện chế độ dinh dưỡng theo yêu cầu độ tuổi và tình trạng sức khỏe của trẻ. Thực hiện tính khẩu phần ăn hàng ngày của trẻ phải đảm bảo đủ năng lượng và các chất dinh dưỡng cần thiết, hợp lý, cân đối... đáp ứng với yêu cầu của Chương trình GD MN. Xây dựng thực đơn hàng tuần phù hợp với từng mùa và chỉ đạo bộ phận nuôi dưỡng thực hiện nghiêm túc thực đơn. Thực đơn phải phù hợp với trẻ và đảm bảo chất lượng, số lượng theo quy định. Thực hiện tốt vệ sinh an toàn thực phẩm: Các nguồn thực phẩm có nguồn gốc rõ ràng, tươi ngon, đảm bảo vệ sinh, có hợp đồng với các công ty cung cấp thực phẩm, các khâu chế biến đúng quy trình bếp ăn một chiều, lưu mẫu thực phẩm theo đúng quy định. Dụng cụ nấu ăn, chia ăn vệ sinh, khử trùng sạch sẽ. Thường xuyên rút kinh nghiệm, cải tiến cách chế biến món ăn cho trẻ...

- Thực hiện tốt việc chăm sóc bữa ăn cho trẻ và cho trẻ uống nước đầy đủ, đặc biệt là mùa hè. Có kế hoạch bồi dưỡng nâng cao tay nghề cho nhân viên nuôi dưỡng; Xây dựng mạng lưới giám sát công tác nuôi dưỡng trong nhà trường, kết hợp với y tế thường xuyên kiểm tra chất lượng nuôi dưỡng, kịp thời uốn nắn khắc phục thiếu sót. Quản lý chặt chẽ các khoản thu chi liên quan đến ăn uống của trẻ, thực hiện tài chính công khai, thanh toán không dùng tiền mặt.

- Thực hiện công tác chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ
- Thực hiện phòng tránh dịch bệnh cho trẻ
- Hướng dẫn GV thực hiện tốt công tác phòng chống dịch bệnh theo mùa cho trẻ, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ
- Thực hiện các chuyên đề góp phần nâng cao nhận thức cho cán bộ, GV, nhân viên trong nhà trường, nâng cao chất lượng chăm sóc, GD trẻ (Ví dụ: Chuyên đề vệ sinh môi trường; vệ sinh an toàn thực phẩm).

d. Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ

- Đánh giá là quá trình hình thành những nhận định phán đoán về kết quả của quá trình GD, phân tích thông tin thu được, đối chiếu với mục tiêu, tiêu chuẩn đã đề ra nhằm cải thiện thực trạng và điều chỉnh, nâng cao chất lượng hiệu quả GD trẻ. GV cần thực hiện nghiêm túc việc đánh giá trẻ nhằm điều chỉnh kế hoạch GD và phương pháp tổ chức các hoạt động GD cho phù hợp.

- Kiểm tra, đánh giá kết quả nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ:

Kiểm tra định kỳ sức khỏe trẻ em.

Theo dõi biểu đồ tăng trưởng của trẻ em: trẻ dưới 24 tháng tuổi, một tháng cân trẻ một lần; trẻ trên 24 tháng tuổi, một quý cân trẻ một lần.

Đánh giá sự phát triển của trẻ em: căn cứ quy định về chuẩn phát triển trẻ em theo độ tuổi do Bộ GD&ĐT ban hành.

- Quản lý việc kiểm tra, đánh giá kết quả nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ, bao gồm các nội dung chính là: Kiểm tra việc khám sức khỏe định kỳ, cân, đo, theo dõi biểu đồ tăng trưởng của trẻ em; Kiểm tra việc đánh giá sự phát triển của trẻ em: căn cứ quy định về chuẩn phát triển trẻ em theo độ tuổi do Bộ GD&ĐT ban hành; Tổ chức đánh giá GV về việc thực hiện hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ; Kiểm tra, quản lý hồ sơ GV và hồ sơ trẻ MN.

4. Kết luận

Quản lý hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ MN là những tác động có mục đích của nhà trường tới hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ, thực hiện mục tiêu GD toàn diện trẻ MN, giúp trẻ phát triển tốt nhất về thể lực, sức khỏe. Đồng thời đảm bảo an toàn cho trẻ, tạo sự tin tưởng của xã hội, cha mẹ học sinh về nhà trường, giúp nhà trường huy động được các nguồn lực thực hiện chăm sóc, nuôi dưỡng một cách hiệu quả.